

Hällskär (Parainen)

Luonnonsuojelualueen luonnonhoitosuunnitelma

Joose Lassila, Maija Mussaari

Metsähallitus, Rannikon luontopalvelut

2022

CoastNetLIFE (LIFE17/NAT/FI/000544)

Sakti työkohdetunnus: 10069

Kartta 1. Hällskärin sijainti Saaristomerellä Houtskarista luoteeseen

Tämä toimenpidesuunnitelma on laadittu CoastNet-LIFE-hankkeessa EU-komission LIFE-rahoituksen tuella. Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Tiivistelmä

Tämä luonnonhoitosuunnitelma on osa Saaristomeren luonnonhoidon kokonaissuunnitelmaa (Mussaari 2021). Hällskär sijaitsee suunnitelman hoitoalueella 2 (välisaariston lehto-perinnebiotooppimosaiikki). Tämän suunnitelman toimenpiteet noudattelevat hoitoalueiden 2 ohjeita. Hällskär on kokonaissuunnitelmassa päätetty hoitaa metsäisenä, joten suunnitelma ei sisällä perinnebiotooppien kunnostusraivauksia. Työkohteen laadinnassa on otettu huomioon alueella tehdyt eri lajiryhmien inventoinnit.

Suunnitelma sisältää Hällskärin saaren länsiosassa sijaitsevan osan valtion luonnonsuojelualueesta Houtskarın lehtojen luonnonsuojelualue (64888). Saaren itäosassa sijaitsee yksityinen luonnonsuojelualue, joka ei sisälly tähän suunnitelmaan. Hällskär sijaitsee Saaristomerellä Paraisten kunnassa (kartta 1). Saari kuuluu kokonaisuudessaan Natura 2000 -alueeseen Houtskarın lehdot (FI0200046). Saarella on arvokasta lehtometsää, jossa kasvaa runsaasti saarnea, järeitä haapoja sekä metsäomenapuita. Alueelta on havaittu lukuisia uhanalaisia epifyyttisiä sammal- ja jäkälälajeja (mm. äärimmäisen uhanalainen (CR) ja kiireellisesti suojeltava jalokultajäkälä, *Caloplaga lucifuga*). Maaperä on kalkkivaikutteinen.

Toimenpiteiden tavoitteena on varmistaa haapojen ja jalopuiden, erityisesti saaren ja metsäomenapuiden, säilyminen ja uudistuminen saarella ja näin turvata niistä riippuvaisen epifyyttilajiston säilyminen. Lisäksi pyritään paikoitellen kevyesti vähentämään puusto- ja pensaskerroksen peitteisyyttä, ja näin parantamaan puoliavoimen ympäristön lajien olosuhteita (osa epifyyttilajistosta sekä seljakämmekä, *Dactylorhiza sambucina* (VU)). Saareltä vähennetään jalopuita varjostavaa puustoa (leppä, kuusi, mänty, koivu) 3-6 metrin säteellä jalopuiden ympäriltä. Lepät kaulataan vesomisen estämiseksi. Paikoitellen vähennetään ylitteä pensastoa, jotta jalopuiden taimet pääsevät uudistumaan.

Huolimatta alueen lehtotavoitteesta seljakämmekäesiintymää ylläpidetään mahdollisuuksien mukaan raivauksin. Seljakämmekän hoito keskitetään lähisaarten perinnebiotooppikohteille, joilla hoitoa tehostetaan. Näillä saarilla sen määriä pyritään aktiivisesti lisäämään. Hällskärissä tavoitteena on saada esiintymä säilymään siihen saakka, että laji toipuu lähisaarilla ja kasvattaa näillä populaatiotaan.

Summary

This nature management plan is part of the larger work, Nature Management Plan for the Conservation Sites of the Archipelago Sea (Mussaari 2021). Hällskär belongs to the management area 2. It is being managed as a forested area and no traditional rural biotopes are being managed here.

The plan includes the state-owned conservation area on the western part of Hällskär island. On the eastern part there is a private conservation area which is not included in this plan. Hällskär is located on the Archipelago Sea in the municipality of Parainen (map 1). The whole island belongs to the Natura 2000 area Houtskarın lehdot (FI0200046). Its vegetation is composed of lush broad leaf forest with abundance of ash trees, old aspen trees and some European crab apple trees. Many endangered species of epiphytic bryophytes and lichens have been found on the island.

Management actions include removing of trees that overshadow ash, aspen and apple trees to increase suitable habitat for endangered epiphytes and prevent overgrowth of semi-open areas. Some bushes will also be removed where considered necessary to ensure growth of ash and aspen seedlings. Despite of the area

being mostly managed as forested area, the habitat of endangered elder-flowered orchid *Dactylorhiza sambucina* will be managed as semi open area. The conservation efforts of the elder-flowered orchid will focus on the traditional rural biotopes of nearby islands. On Hällskär island the goal is to sustain the elder-flowered orchid population until other populations nearby are increasing.

Luonnonsuojelun työkohde

28.09.2022

3 / 4

Työkohteen nimi:	2023 CoastNet LIFE Hällskär lehtojenhoito	Puistoalue:	634- Rannikko
Kunta	Parainen	ELY-keskus	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Numero:	10069	Vuosi:	2023
Vastuuhenkilö:	Joose Lassila, Maija Mussaari	Tila:	3- Valmis toteutukseen, käytännön töiden suunnittelu valmis
Yksikkö	Tavoite	Pinta-ala (ha)	
	6- 6 - Lehtolajiston hoito	9,61	
		0	

Suunnitellut toimenpiteet

Toimenpide	Selite	Toteutusala (ha)
958	Kunnostusraivaus	9,61
Toteutusala yhteensä, ha		9,61
Rakenne	Selite	

Toteutetut toimenpiteet

Toimenpide	Selite	Toteutusala (ha)
Toteutusala yhteensä, ha		
Rakenne	Selite	

Suunniteltujen ja toteutettujen toimenpiteiden yhteenlaskettu toteutusala (ha)	9,61
---	-------------

Työmaaohjeet

Jalopuiden (erityisesti saarni) hoito. Koko alueella raivataan tarpeen mukaan varjostavaa puustoa saarnien, metsäomenapuiden ja muiden jalopuiden ympäriltä 3-6 metrin säteellä:

- 1) Tervalepät kaulataan vesomisen ehkäisemiseksi
- 2) mahdolliset kuuset ja männyt kaadetaan

Lisäksi raivataan varovasti katajaa seljakämmekän esiintymän ympäriltä (ks. alue kartalta). Katajaa kuitenkin myös jätetään alueelle. Myös muita pensaita saatetaan raivata. Raivattavat kohteet merkitään maastossa.

Raivaustähteet kerätään pois maasta ja kasataan sovitulle paikalle pois rantalehdosta (kangasmetsän puolelle).

Työt ohjataan/merkitään maastossa.

Merkinnät:

Sininen nauha: suojele/säästä

Punainen nauha: raivaa

1 leima: kaada

2 leimaa päällekkäin: kaulaa

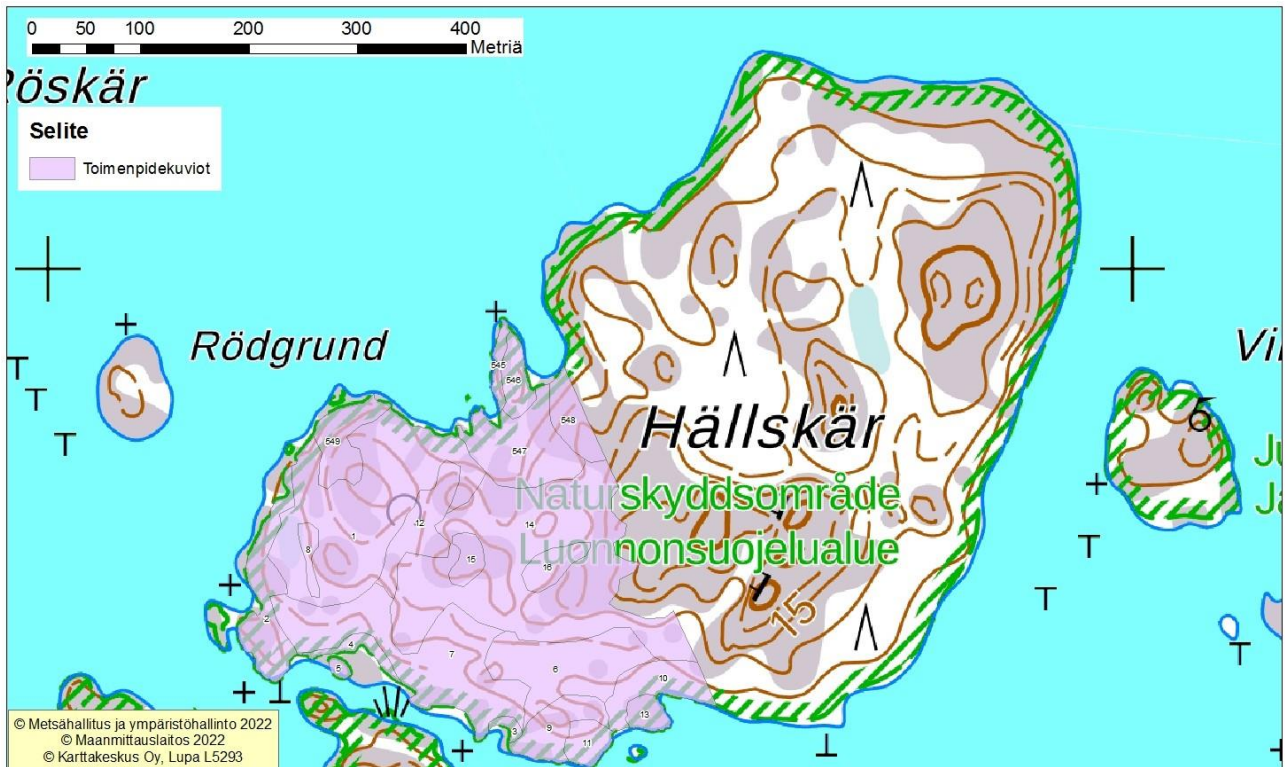
4 viikkoa ennen töiden aloittamista oltava yhteydessä:

Suunnittelija Joose Lassila

joose.lassila@metsa.fi

0406551682

Turvallisuusohjeet

Kartta 2. Toimenpidekuviot, eli alue, johon toimenpiteet kohdistuvat Hällskärin saarella. Koko aluetta ei hoideta, vaan merkityn alueen sisällä raivataan kevyesti jalopuiden (saarni) ympäristöä, seljakämmekän esiintymän ympäristöä sekä tarvittaessa muuta pensastoa jalopuiden ja haapojen uudistumisen edistämiseksi.